

**HRVATSKI OLIMPIJSKI ODBOR
VIJEĆE SPORTSKE ARBITRAŽE
II. STALNO VIJEĆE**

Broj predmeta: 01201 VŠA
Zagreb, 25. lipnja 2002

**PRAVNO MIŠLJENJE
U SVEZI REGISTRACIJE HRVATSKOG PARAJEDRILIČARSKOG SAVEZA**

Podnositelj: Hrvatski zrakoplovni savez

Vijeće športske arbitraže Hrvatskog olimpijskog odbora - II. stalno vijeće, u sastavu Mladen Žuvela, dipl. pravnik kao predsjednik te Stanko Hautz, dipl. pravnik i Zlatan Turčić, dipl. pravnik, kao članovi Vijeća, u predmetu registracije Hrvatskog parajedriličarskog saveza, temeljem odredbe članka 22. Pravilnika o postupku pred Vijećem športske arbitraže Hrvatskog olimpijskog odbora ("Narodne novine", broj 72/99) na sjednici održanoj 25. lipnja 2001. daje sljedeće

PRAVNO MIŠLJENJE

I. Hrvatski zrakoplovni savez (dalje: HZS), zastupan po glavnom tajniku Tomislavu Vajdi, ing., uputio je Vijeću športske arbitraže Hrvatskog olimpijskog odbora (dalje: VŠA) zahtjev za davanje pravnog mišljenja, a glede izdavanja rješenja o registraciji Hrvatskog parajedriličarskog saveza donesenog od strane Ministarstva pravosuđa, uprave i lokalne samouprave.

S obzirom na propisanu nadležnost VŠA i sadržaj materijala, VŠA je ocijenilo da je riječ o zahtjevu za davanje pravnog mišljenja o pravnim pitanjima vezanim uz šport i športske djelatnosti te o drugim pitanjima vezanim uz primjenu Zakona o športu i drugih akata donesenih temeljem njega.

II. U zahtjevu HZS navodi da sukladno Zakonu o udrugama, Zakonu o športu, Zakonu o tehničkoj kulturi i Zakonu o zračnom prometu pokriva kompletnu športsku zrakoplovnu aktivnost u Republici Hrvatskoj, da je član Svjetski zrakoplovne federacije FAI i Europske športske zrakoplovne asocijacije EA te član Hrvatskog olimpijskog odbora (dalje: HOO) i Hrvatske zajednice tehničke kulture zbog specifičnosti zrakoplovnih djelatnosti koje se prepliću u motornom letenju, zrakoplovnom modelarstvu i samogradnji.

Ističe da u skladu sa spomenutim zakonima, u Republici Hrvatskoj može postojati samo jedan nacionalni savez za određeni šport te kako su u njegovom Statutu objedinjene sve zrakoplovne djelatnosti Svjetske zrakoplovne federacije FAI, pa i s obzirom da u svijetu nema drugih športskih zrakoplovnih asocijacija, smatra da nema pravne mogućnosti za osnivanjem i priznavanjem paralelnih saveza iste djelatnosti u Republici Hrvatskoj.

Usprkos navedenom, navodi dalje, na inicijativu određenih osoba iz njegovih tijela, početkom travnja 2000. godine osnovan je Hrvatski parajedriličarski savez kojemu je Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave izdalo rješenje o registraciji (klasa: UP/1-230-02/00-01/227, urbroj: 514-09-02-00-2 od 3. svibnja 2000.), za koje njegova stručna služba saznaje tek u kolovozu 2000. godine., dakle, nakon proteka rokova za žalbu ili ponavljanje postupka.

Konačno napominje da je spomenutim rješenjem Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave legaliziralo njegovo razjedinjavanje, jer da to rješenje navodi na zaključak da se može osnovati za svaku zrakoplovnu granu zasebni savez, što bi u njegovom slučaju moglo značiti devet novih saveza, pa od pravnog mišljenja VSA očekuje pomoć u razrješavanju nastale situacije.

III. Pri davanju pravnog mišljenja VŠA polazi od ustavnog određenja prema kojem se građanima jamči pravo na slobodno udruživanje radi zaštite njihovih probitaka, uvjerenja ili zauzimanja za općekorisne ciljeve (članak 43. stavak 1. Ustava Republike Hrvatske, članak 11. stavak 1. Europske konvencije o ljudskim pravima). I prema Zakonu o udrugama "Narodne novine", br. 70/97, 106/97, 20/00 i 28/00)

nema posebnih ograničenja u osnivanju udruga, a dvije ili više udruga mogu se udruživati u savez ili zajednicu udruga (članak 8. i dr.).

Nema dakle, zapreke da se osnuje (i) Hrvatski parajedriličarski savez, ali, prema mišljenju VŠA, ne kao **nacionalni** savez.

Naime, prema odredbi članka 25. stavka 5. Zakona o športu ("Narodne novine", br. 111/97 i 13/-98), u Republici Hrvatskoj se za jedan šport može osnovati samo jedan nacionalni savez.

Nadalje, prema odredbi članka 9. Statuta HZS, osnovni cilj Saveza je razvijanje i promicanje zrakoplovnih športova, zrakoplovnih rekorda i zrakoplovno tehičkoga obrazovanja u letenju avionima, helikopterima, zrakoplovnom jedriličarstvu, padobranstvu, balonarstvu, zmajarstvu, ultralakom zrakoplovstvu, samogradnji, zrakoplovnom i raketnom modelarstvu i maketarstvu, kao i u ostalim zrakoplovnim djelatnostima FAI-a.

Dakle, prema navedenoj odredbi Statuta HZS-a, HZS objedinjuje sve zrakoplovne djelatnosti Svjetske zrakoplovne federacije FAI, pa parajedriličarstvo, koje se prema Pravilniku FAI-a nalazi u klasi "O" kao: OVJESNA JEDRILICA - Jedrilica koju je moguće nositi, startati i sletiti samo pomoću korištenja nogu pilota.

I prema nomenklaturi športova i športskih grana Hrvatskog olimpijskog odbora, paragliding i zmajarstvo su športske grane zrakoplovnog športa (točka 56. Nomenklature).

Slijedom navedenog VŠA je mišljenja da parajedriličarstvo nije jedan šport u smislu odredbe članka 25. stavka 5. Zakona o športu, dakle za parajedriličarstvo kao športsku granu zrakoplovnog športa nije na valjan način bilo moguće osnovati i registrirati **nacionalni** športski savez.

VŠA također ukazuje na članak 27. Zakona o športu, čije odredbe glase:

"(1) Športski savezi, u svom djelokrugu na odgovarajućoj razini, osobito: potiču i promiču odgovarajući šport odnosno športsku aktivnost, usklađuju aktivnosti svojih članica, organiziraju i provode sustav natjecanja, uređuju pitanja koja se tiču registracije športaša, statusa športaša i drugih športskih djelatnika, te disciplinske odgovornosti športaša i športskih djelatnika, skrbe o unapređenju stručnog rada i osposobljavanju stručnih djelatnika, te unapređenju športskih dostignuća, skrbe o vrhunskim športašima, obavljaju i druge poslove i zadaće određene zakonom, njihovim statutima i pravilima nacionalnog športskog saveza.

(2) Nacionalni športski savezi, osim zadaća iz stavka 1. ovoga članka, nadgledaju svoju športsku granu, organiziraju nacionalna športska prvenstva, skrbe o nacionalnoj športskoj ekipi, te predstavljaju svoju športsku granu pred odgovarajućim međunarodnim športskim udruženjima."

Iz navedenih odredaba vidljiva je razlika između uloge, svrhe i ciljeva postojanja odnosno osnivanja športskih saveza i **nacionalnih** športskih saveza, pa je VŠA mišljenja da osnivanje Hrvatskog parajedriličarskog saveza kao **nacionalnog**, a istovremeno kao športske grane zrakoplovnog športa, nije u skladu s tim odredbama, ali, možda, ni u interesu samog parajedriličarstva, jer, konačno, Hrvatski parajedriličarski savez, kao **nacionalni**, ne može biti ni punopravni, ni pridruženim članom HOO-a, budući da prema odredbi članka 16. točke 1. alineje 5. Pravila HOO-a, to može biti nacionalni savez pod uvjetom da drugi nacionalni savez istog športa nije učlanjen u HOO. Posebno VŠA ističe da HZS, kao **nacionalni** savez istog športa već jeste punopravni člana HOO-a.

IV. Međutim, rješenje klasa: UP/1-230-02/00-01/227, urbroj: 514-09-02-00-2 od 3. svibnja 2000. kojim je Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave registriralo Hrvatski parajedriličarski savez, konačno je u upravnom postupku i pravomoćno je. No, VŠA je svejedno mišljenja da to rješenje nije doneseno u skladu s odgovarajućim, spomenutim odredbama čl. 25. i 27. Zakona o športu, jer je kao **nacionalni** športski savez registriran savez osnovan za šport koji je kao športska grana već obuhvaćena ranijom registracijom HZS-a, pa proizlazi da za jedan šport postoje dva **nacionalna** saveza, što je u izravnoj suprotnosti s odredbom članka 25. stavka 4. Zakona o športu, prema kojoj, ponavljamo, u Republici Hrvatskoj za jedan šport može se osnovati samo jedan nacionalni športski savez.

U postupku registracije, mišljenje je VŠA, Ministarstvo pravosuđa, uprave lokalne samouprave, zanemarilo je navedenu odredbu članka 25. stavka 5. Zakona o športu, a očito je zanemarilo i činjenicu da je parajedriličarstvo kao športska grana obuhvaćeno ranijom registracijom HZS-a - o čemu upravo isto Ministarstvo vodi i evidenciju.

Stoga VŠA smatra da je Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave, u najmanju ruku, prije nego što je usvojilo zahtjev za registraciju Hrvatskog parajedriličarskog saveza kao **nacionalnog**, trebalo od tog saveza zatražiti da zahtjevu priloži i mišljenje HOO-a o pitanju je li parajedriličarstvo i športsko zrakoplovstvo jedan šport, ili se pak radi o dva različita športa, pa nakon toga odgovarajuće riješiti zahtjev. Kada Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave nije prije donošenja rješenja o registraciji postupilo na opisani način, VŠA smatra da nije postupilo ni u skladu s odredbom članka članka 16. stavka 2. alineje 7. Zakona o udrugama, prema kojoj se zahtjevu za upis u registar prilaže suglasnost ili odobrenje nadležnog tijela državne uprave za obavljanje određene djelatnosti, kada je to propisano posebnim zakonima kao uvjet za registraciju udruge.

Naime, iako mišljenje HOO-a što se smatra istim športom nema u strogom smislu značenje suglasnosti ili odobrenja iz odredbe članka 16. stavka 2. alineje 7. Zakona o udrugama, VŠA ipak smatra, analognim tumačenjem, da se radi o uvjetu propisanom posebnim zakonom (tj. Zakonom o športu) čije se odredbe u primjeni Zakona o udrugama moraju posebno cijeliti kada se radi o športskim udrugama.

V. Da bi se uspostavilo ranije stanje u zrakoplovnom športu, čiji je, nesumnjivo, kao športska grana, dio i parajedriličarstvo, VŠA smatra mogućim i vrijednim pokušati upotrijebiti izvanredno pravno sredstvo poništavanja rješenja ' po pravu nadzora iz članka 263. stavka 1. Zakona o općem upravnom postupku ("Narodne novine", br. 53/92 i 1 03/96), a iz razloga propisanog u njegovoj točki 3., prema kojoj će rješenje koje je konačno u upravnom postupku nadležno tijelo poništiti po pravu nadzora ako je rješenje donijelo jedno tijelo bez suglasnosti, potvrde, odobrenja ili mišljenja drugog tijela, a ovo je potrebno po zakonu ili drugom propisu utemeljenom na zakonu. Kod pozivanja na taj razlog mogla bi se koristiti formulacija iz točke IV, odjeljka 4. ovog mišljenja.

Rok za podnošenje zahtjeva za poništenje rješenja po pravu nadzora, jest pet godina od dana konačnosti rješenja (članak 264. stavak 3. Zakona o općem upravnom postupku).

Tijelo nadležno za poništavanje rješenja po pravu nadzora, u konkretnom slučaju, jeste Vlada Republike Hrvatske (članak 264. stavak 1. Zakona o općem upravnom postupku).

Zahtjev za poništenje rješenja po pravu nadzora može podnijeti stranka, državni odvjetnik ili pučki pravobranitelj, a nadležno ga tijelo može poništiti i po službenoj dužnosti. s obzirom da HZS u postupku donošenja rješenja o registraciji Hrvatskog parajedriličarskog saveza nije bio stranka, on može Vladi Republike Hrvatske uputiti predstavku radi poticaja da ona sporno rješenje poništi po službenoj dužnosti, ali može se obratiti i Pučkom pravobranitelju da on u okviru svojih ovlasti podnese zahtjev Vladi Republike Hrvatske za poništavanje istog rješenja po pravu nadzora.

Predsjednik
II. stalnog vijeća
Mladen Žuvela, dipl. pravnik